

Tilinpäätös- tiivistelmä

Sisällys

4	Kaupunginjohtajan katsaus: Helsinki vahvistuu
6	Poimintoja
7	Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma
10	Yhtiöittämisten vaikutus tilinpäätökseen merkittävä
14	Tuloslaskelma
15	Talousarvion mukainen tuloslaskelma
16	Rahoituslaskelma
17	Talousarvion mukainen rahoituslaskelma
18	Helsingin kaupungin tase
20	Tulot ja menot
24	Investoinnit
28	Henkilöstö
30	Väestönkehitys
32	Ympäristö
34	Kuntakonsernin toiminta ja talous
37	Vuoden 2014 tilinpäätöksen tunnusluvut
38	Konsernituloslaskelma
39	Konsernirahoituslaskelma
40	Konsernitase

Helsinki vahvistuu

Kaupungin vuoden 2014 toimintaa leimasivat erilaiset valmistelutehtävät ja taloudellinen epävarmuus. Varauduimme sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutokseen eli ns. sote-uudistukseen, selvitimme Helsingin seudulle esitetyn metropolihallinnon vaikutuksia sekä osallistuimme valtiovarainministeriön määräämän pääkaupunkiseutua koskevan erityisen kuntajakoselvityksen valmisteluun.

Konsernirakenteessa tapahtui merkittävä muutos Helsingin Energia ja Helsingin Satama -liikelaitosten yhtiöittämisten seurauksena. Tilinpäätöksen tulos muodostui ilman yhtiöittämisten kirjanpidollisia vaikutuksia tarkasteltuna hieman edellistä vuotta paremmaksi ja oli 188,5 miljoonaa euroa.

Verotulojen ja valtionosuuksien kasvu jäi vuonna 2014 vaatimattomaksi, 0,6 prosenttiin eli vain 20 miljoonaan euroon. Saavutimme kaupungin omistamien tonttien 100 miljoonan euron myyntitavoitteen.

Aluerakentaminen eteni vuoden 2014 aikana voimakkaasti. Jätkäsaarella valmistui vuoden aikana yhdeksän asuntorakentamishanketta ja alueella asuu yhteensä 2 800 asukasta.

Kalasadamassa valmistui vuoden aikana 80

uutta asuntoa ja alueella asuu 2 000 asukasta. Kruunuvuorenrannassa käynnistyi asuntorakentaminen Gunillankallion asemakaava-alueella. Kuninkaantammen keskustan asemakaava sai lainvoiman ja katujen toteutussuunnittelu käynnistyi. Paloheinäntunnelin rakentaminen jatkui ja runkolinja 560:n katuosuuksien rakentaminen alkoi.

Helsinki on noussut yhdeksi maailman johtavaksi avoimen tiedon edistäjäksi. Vuonna 2014 vietiin kaupungin avoimen datan piiriin tiedot kaupungin palveluiden ja tavaroiden ostoista, joiden arvo on yli 4,3 miljardia euroa. Menestyimme myös varsin hyvin erilaisissa mittauksissa. Helsinki on maailman kahdeksanneksi paras kaupunki asua, todetaan tutkimuslaitos Economist Intelligence Unitin vuosittaisessa katsauksessa. Liittyminen Unescon designkaupunkiverkostoon vahvistaa Helsingin asemaa maailman muotoilukaupunkien joukossa. Helsinki sijoittui 20 kaupungin vertailussa ykkössijalle, kun tarkasteltiin kaupunkien taitoa hyödyntää kehittämisessään luovuutta ja luovia voimavarojaan.

Jussi Pajunen

kaupunginjohtaja



Yhtiöittämisten toteutustavasta johtuen niistä ei aiheutunut merkittävää rahavirtaa kaupungin ja yhtiöiden välillä eikä niillä näin ollen ollut vaikutusta kaupungin rahoitukselliseen asemaan 2014.

Ilman yhtiöittämisten kirjanpidollisia vaikutuksia tilikauden tulos oli

188,6 miljoonaa euroa

Yhtiöittämisten kirjanpidolliset vaikutukset eli

1 056 miljoonaa euroa huomioon ottaen vuoden 2014 tilikauden tulos oli

1 244,6 miljoonaa euroa

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

miljoonaa euroa

	Tilinpäätös 2013	Tilinpäätös 2014	Yhtiöittämisten vaikutukset tilinpäätöksessä 2014	Tilinpäätös ilman yhtiöittämisten vaikutuksia 2014
Tuloslaskelma				
Toimintatulot	1 901,2	1 886,5		1 886,5
Vuosikate	-4 673,5	-4 665,1		-4 665,1
Toimintakate	-2 772,3	-2 778,6		-2 778,6
Verotulot	2 906,3	2 951,9		2 951,9
Valtionosuudet	275,7	250,6		250,6
Korkotulot	52,1	51,8		51,8
Muut rahoitustulot	26,7	28,5		28,5
Korkomenot	-15,3	-23,2		-23,2
Muut rahoitusmenot	-0,6	-0,4		-0,4
Vuosikate	472,7	480,7		480,7
Poistot	-403,1	-408,1		-408,1
Satunnaiset erät	77,5	1 172,0	1 056,0	116,0
Tilikauden tulos	147,1	1 244,6	1 056,0	188,5
Poistoeron muutos	11,3	200,9	190,5	10,4
Varausten muutos	-5,3	96,2	97,4	-1,3
Rahastojen muutos	5,9	91,6	52,7	38,9
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	159,0	1 633,2	1 396,6	236,6
Rahoituslaskelma				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	472,7	480,7		480,7
Satunnaiset erät	77,5	1 172,0	1 056,0	116,0
Tulorahoituksen korjauserät	-98,2	-1 557,5	-1 397,5	-160,0
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-647,3	-2 720,9	-2 172,3	-548,5
Rahoitusosuudet investointimenoihin	13,2	5,2		5,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	107,0	3 022,4	2 893,3	129,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	-75,1	402,0	379,5	22,6
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-22,7	-737,4	-720,9	-16,5
Antolainasaamisten vähennykset	69,7	174,2	148,9	25,3
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	403,0	355,0		355,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-113,1	-274,9	-54,0	-220,9
Oman pääoman muutokset	0	-0,1		-0,1
Muut maksuvalmiuden muutokset	-7,9	167,8	246,6	64,1
Rahoituksen rahavirta	329,0	-315,4	-379,5	64,1
Vaikutus maksuvalmiuteen	253,9	86,6	0	86,6
Investointien tulorahoitusprosentti	75	18		88



**Vuonna
2014
menojen
kasvu
hidastui
Helsing-
issä.**



Yhtiöittämisten vaikutus tilinpäätökseen merkittävä

Tilinpäätöksen tulos muodostui vertailukelpoisilla luvuilla ilman yhtiöittämisten vaikutuksia tarkasteltuna edellistä vuotta paremmaksi ollen 188,5 miljoonaa euroa (vuonna 2013 vastaava luku oli 147,1 miljoonaa euroa). Ilman liikelaitoksia tarkasteltuna yhtiöittämisten vaikutukset eliminoiden vuoden 2014 tulos oli 45,4 miljoonaa euroa. Vastaava luku vuonna 2013 oli -36,8 miljoonaa euroa.

Yhtiöittämisten toteutustavasta johtuen yhtiöittämisistä ei aiheutunut merkittävää rahavirtaa kaupungin ja yhtiöiden välillä eikä niillä näin ollen ollut vaikutusta kaupungin rahoitukselliseen asemaan vuonna 2014.

Tilikauden tulokseen sisältyy Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämisistä aiheutuva 1 056 miljoonan euron suuruinen kirjanpidollinen myyntivoitto, joka kirjautuu tuloslaskelmassa satunnaisiin tuottoihin ja lisää vuoden 2014 tilikauden tulosta myyntivoiton määrällä. Yhtiöittämisten kirjanpidolliset vaikutukset sisältäen vuoden 2014 tilikauden tulos oli 1 244,6 miljoonaa euroa ja ylijäämä 1 633,2 miljoonaa euroa.

Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelutoimintojen yhtiöittämisessä tasearvojen katsottiin vastaavan käypiä arvoja, joten kirjanpidollista myyntivoittoa ei syntynyt.

Tilikauden ylijäämää lisäsivät lisäksi yhtiöittämisistä aiheutuneet poistoeron vähennys 190,5 miljoonaa euroa sekä varausten (97,4 miljoonaa euroa) ja rahastojen (52,7 miljoonaa euroa) vähennys.

Vuosikate oli 480,7 miljoonaa euroa. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletuksena pidetään, että kunnan vuosikate on riittävä, jos vuosikate kattaa poistot. Vuoden 2014 vuosikate kattaa poistot.

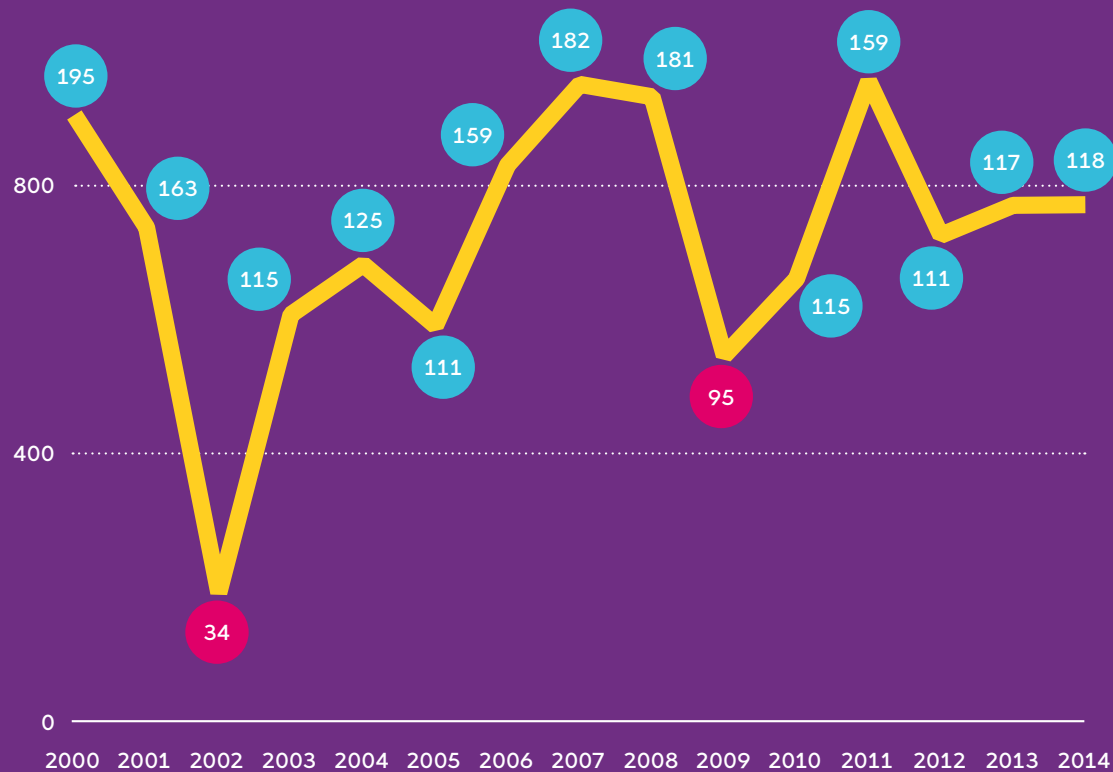
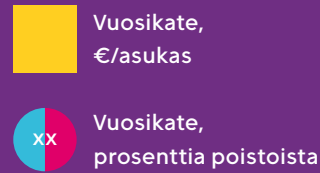
Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja oli 212,3 miljoonaa euroa ja kattoi poistoista 75 prosenttia.

Rahavarat vuoden lopussa olivat 86,6 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuoden alussa.

Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämiset toteutettiin siten, että liikelaitosten omaisuus siirrettiin perustettuihin yhtiöihin osin apporttiluovutuksella yhtiöiden osakkeita vastaan ja osin liiketoimintakaupalla siten, että kaappasumma jäi pitkäaikaiseksi lainaksi yhtiölle. Yhtiöittämisjärjestelyssä omaisuuserät siirrettiin yhtiöille käyvistä arvoista.

Apporttiluovutuksissa omaisuuserät siirrettiin yhtiöille niiden osakkeita vastaan. Osakkeiden merkintähinnat tulee käsitellä kirjanpidollisesti talousarviomäärärahan käyttönä ja

Helsingin vuosikatteen kehitys



Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja oli 341 €/asukas ja vuosikate kattoi poistoista 75 prosenttia.

ne kirjautuvat tilinpäätöksessä investointimenoiksi.

Perustettuun Helen Oy:iin siirretyn apporttiosuuden arvo on 1 856 miljoonaa euroa ja perustettuun Helsingin Satama Oy:iin siirretyn apporttiosuuden arvo on 305 miljoonaa euroa. Nämä erät kirjautuvat apporttiosuuden arvoa vastaavana osakkeiden merkintähintana kaupungin investointimenoihin.

Helsingin kaupungin investointien tulorahoitusprosentti vuonna 2014 on 18 % (kirjanpidolliset investointimenot 2 720,9 miljoonaa euroa osakkeiden yhteenlasketut 2 172,3 miljoonaa euron merkintähinnat huomioiden). Yhtiöittämisen kirjanpidolliset vaikutukset eliminoiden on vertailukelpoinen investointien tulorahoitusprosentti 87 (investointimenot 548,5 miljoonaa euroa).

Yhtiöittämisten vaikutus Helsingin vuoden 2014 tilinpäätökseen on niin merkittävä, että se vaikuttaa koko kuntasektorin vuoden 2014 tulokseen, investointitasoon ja investointien tulorahoitusprosenttiin. Yhtiöittämisten kirjanpidollinen vaikutus on koko kuntasektorin yhteenlaskettua vuoden 2014 tulosta ja investointitasoa nostava ja toisaalta vuoden 2014 investointien tulorahoitusprosenttia pienentävä.

Kaupunki omistaa 100 prosentin osuudet perustetuista Helen Oy:stä, Helsingin Satama Oy:stä ja Helsingin kaupungin palvelut Oy:stä.

Yhtiöittämisjärjestelyjen seurauksena kaupungille syntyi 466,2 miljoonaa euron lainasaatavat Helen Oy:ltä ja 254,8 miljoonaa euron lainasaatavat Helsingin Satama Oy:ltä. Tämä on seurausta siitä, että apporttiluovutusten ulkopuolelle jääneet Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen omaisuus erät kaupunki luovutti Helen Oy:lle ja Helsingin Satama Oy:lle liiketoimintakaupoilla. Kaupat toteutettiin niin, että yhtiöt jäivät kauppahinnat velkaa kaupungille. Kauppahintavelat jakautuvat molempien yhtiöiden osalta kahteen osaan, markkinaehtoiseen lainaan ja pääomalainaan.

Helsingin Energia liikelaitoksen yhtiöittämisen seurauksena Helsingin kaupungin 2014 tilinpäätökseen kirjautui antolainasaamisten vähennys 148,9 miljoonaa euroa, joka pääosiltaan koostui Helsingin Energia liikelaitoksen

Helen Sähköverkko Oy:lle antaman vuoden 2014 lopussa suuruudeltaan 146,0 miljoonaa euron antolainan poistumisesta kaupungin antolainakannasta.

Ottolainoja lyhennettiin 220,9 miljoonaa euroa ja uutta lainaa nostettiin 355,0 miljoonaa euroa. Rahavarat kasvoivat vuoden alun tilanteesta 86,6 miljoonaa euroa. Lainakannan muutoksessa on lisäksi yhtiöittämisjärjestelyissä Helen Oy:lle siirtynyt 54 miljoonaa euron laina.

Suhteellinen velkaantuneisuus, joka kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, oli 45,6 prosenttia. Lainakanta oli vuoden lopussa 1 568,6 miljoonaa euroa eli 2 521 euroa/asukas liikelaitosten lainat huomioiden.

Kassan riittävyys vuoden lopussa oli 44 päivää eli kaupungin rahavaroilla voitiin kattaa 44 päivän kassamenot.

Lainanhoitokate, joka ilmaisee tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun, oli 1,7. Helen Oy:lle siirtynyt 54 miljoonaa euron laina eliminoiden lainanhoitokate oli 2,1. Lainanhoitokate laski edellisvuodesta, jolloin lainanhoitokate oli 4,3.

Taseen 31.12.2014 loppusumma oli 13 556,2 miljoonaa euroa. Kasvua edellisestä vuodesta on 1 300,0 miljoonaa euroa. Suurimmat lisäykset omaisuudessa oli yhtiöittämisjärjestelyiden vuoksi pysyvien vastaavien sijoituksissa osakkeisiin ja vastattavaa puolen omassa pääomassa. Omaa pääomaa kerrytti tilikauden ylijäämiin kirjautunut yhtiöittämisistä saatu myyntivoitto.

Kaupungin vuoden 2014 tulokseen sisältyvä Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämisistä aiheutuva 1 056 miljoonaa euron suuruinen kirjanpidollinen myyntivoitto eliminoituu kaupunkikonsernin tuloslaskelmassa konsernin sisäisenä katteena. Myös kaupungin tilinpäätöksessä ylijäämää lisäävä yhtiöittämisistä aiheutuva 190,5 miljoonaa euron poistoeron vähennys eliminoituu konsernin tuloslaskelmassa.

Kaupunkikonsernin lainakanta vuonna 2014 nousi 4 941 miljoonaa euroon (7 949 euroa/asukas) ja kasvua edellisvuodesta oli 154 miljoonaa euroa. Kaupunkikonsernin lainasaamiset vuonna 2014 oli 472 miljoonaa euroa.

Helsingin kaupungin tuloslaskelma

miljoonaa euroa

	01.01.-31.12.2014	01.01.-31.12.2013
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 034,4	1 064,5
Maksutuotot	220,3	187,1
Tuet ja avustukset	115,7	116,1
Vuokratuotot	321,5	329,7
Muut toimintatuotot	69,8	74,7
	1 761,7	1 772,0
Valmistus omaan käyttöön	124,8	129,2
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 450,4	-1 432,2
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-383,4	-406,2
Muut henkilösivukulut	-81,8	-82,7
Palvelujen ostot	-1 602,6	-1 601,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-507,3	-536,0
Avustukset	-407,3	-389,1
Vuokratulot	-205,5	-171,5
Muut toimintakulut	-26,8	-54,3
	-4 665,1	-4 673,5
Toimintakate	-2 778,6	-2 772,3
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	2 951,9	2 906,3
Valtionosuudet	250,6	275,7
	3 202,6	3 182,1
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	51,8	52,1
Muut rahoitustuotot	28,5	26,7
Korkokulut	-23,2	-15,3
Muut rahoituskulut	-0,4	-0,6
	56,7	62,9
Vuosikate	480,7	472,7
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-408,1	-403,1
	-408,1	-403,1
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1 172,1	77,9
Satunnaiset kulut	-0,1	-0,4
	1 172,0	77,5
Tilikauden tulos	1 244,6	147,1
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	200,9	11,3
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	96,2	-5,3
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	91,6	5,9
	388,6	12,0
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	1 633,2	159,0

Talousarvion mukainen tuloslaskelma*

miljoonaa euroa

	Toteutunut 2013	Talousarvio 2014	Toteutunut 2014	Poikkeama 2014	TAMuutos 2014
Toimintatulot	1 275,0	1 295,0	1 335,8	40,7	0
Valmistus omaan käyttöön	118,6	131,6	110,7	-20,8	0
Toimintamenot	-4 540,0	-4 669,4	-4 565,1	104,3	-77,8
Toimintakate	-3 146,4	-3 242,8	-3 118,6	124,2	-77,9
Verotulot ja valtionosuudet					
Verotulot	2 906,3	2 921,5	2 951,9	30,4	0
Valtionosuudet	275,7	254,6	250,6	-4,0	0
	3 182,1	3 176,1	3 202,6	26,5	0
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	68,0	65,7	67,2	1,5	0
Muut rahoitustulot	79,2	78,5	79,5	1,0	0
Korkomenot	-12,2	-30,5	-18,2	12,3	0
Muut rahoitusmenot	-0,3	-1,8	-0,3	1,5	0
	134,7	111,9	128,3	16,4	0
Vuosikate	170,4	45,2	212,3	167,1	-77,8
Poistot ja satunnaiset erät					
Suunnitelman mukaiset poistot	-284,9	-304,4	-282,7	21,7	0
Satunnaiset tulot	77,9	130,6	1 171,9	1 041,0	0
Satunnaiset menot	-0,2	0	-0,1	-0,1	0
	-207,2	-173,8	889,1	1 062,9	0
Tilikauden tulos	-36,8	-128,6	1 101,4	1 230,0	-77,8
Poistoeron muutos	0,8	0	191,3	191,3	0
Varausten vähennys	0	0	97,4	97,4	0
Rahastojen lisäys	-0,2	0	-0,6	-0,6	0
Rahastojen vähennys	7,3	10,9	61,3	50,4	7,3
	8,0	10,9	349,4	338,6	7,3
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	-28,9	-117,8	1 450,8	1 568,6	-70,5

* Ilman liikelaitoksia ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja; sisäiset erät ei eliminoitu.

Helsingin kaupungin rahoituslaskelma

miljoonaa euroa

	2014	2013
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	480,7	472,7
Satunnaiset erät	1 172,0	77,5
Tulorahoituksen korjauserät	-1 557,5	-98,2
	95,3	452,0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 720,9	-647,3
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5,2	13,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 022,4	107,0
	306,8	-527,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	402,0	-75,1
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-737,4	-22,7
Antolainasaamisten vähennys	174,2	69,7
	-563,2	47,1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	355,0	403,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-274,9	-113,1
	80,1	290,0
Oman pääoman muutokset	-54,8	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	7,6	17,1
Vaihto-omaisuuden muutos	81,7	-3,4
Saamisten muutos	101,9	11,0
Korottomien velkojen muutos	-23,4	-32,6
	167,8	-7,9
Rahoituksen rahavirta	-315,4	329,0
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 007,9	921,3
Rahavarat 1.1.	921,3	667,4
	86,6	253,9

Talousarvion mukainen rahoituslaskelma*

miljoonaa euroa

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Tulorahoitus			
Vuosikate	45,2	212,3	167,1
Satunnaiset erät	130,6	1 171,8	1 041,2
Tulorahoituksen korjauserät	-146,3	-1 207,7	-1 061,4
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-435,0	-2 563,2	-2 128,2
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2,6	5,2	2,6
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	128,0	3 020,5	2 892,5
Toiminnan ja investointien rahavirta	-274,9	639,0	913,9
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-15,4	-731,5	-716,2
Antolainasaamisten vähennykset	29,3	186,8	157,5
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	472,0	305,0	-167,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-240,9	-190,9	50,0
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Pääoman siirto Helsingin Energian pääomasta	0	150,0	150,0
Rahoituksen rahavirta	245,0	-280,6	-525,7
Vaikutus maksuvalmiuteen	-29,9	358,3	388,2

* Ilman liikelaitoksia ja itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja; sisäiset erät ei eliminoitu.

Helsingin kaupungin tase

miljoonaa euroa

VASTAAVAA	31.12.2014	31.12.2013
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	20,7	37,8
Muut pitkävaikutteiset menot	87,1	246,7
Ennakkomaksut	0,1	0,3
	107,9	284,9
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 101,7	3 046,7
Rakennukset	1 642,8	1 690,4
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 265,3	2 060,8
Koneet ja kalusto	181,0	187,3
Muut aineelliset hyödykkeet	11,8	11,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	221,2	300,3
	6 423,8	7 296,9
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 122,5	1 279,6
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,0	0,0
Muut lainasaamiset	2 087,1	1 523,6
Muut saamiset	0,5	0,8
	5 210,1	2 804,0
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	145,7	163,6
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	4,3	4,2
Muut toimeksiantojen varat	425,4	367,3
	575,4	535,1
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	11,3	93,6
Keskeneräiset tuotteet	3,5	2,9
Muu vaihto-omaisuus	0,1	0,0
	14,9	96,6
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	0,1	0,0
Myyntisaamiset	0,1	0,1
Lainasaamiset	29,1	6,8
Muut saamiset	29,3	6,9
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	48,3	115,3
Lainasaamiset	1,5	1,5
Muut saamiset	36,4	58,0
Siirtosaamiset	100,6	136,3
	186,8	311,1
Saamiset yhteensä	216,1	318,0
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitus rahoitusinstrumentteihin	683,6	348,0
Rahat ja pankkisaamiset	324,2	573,3
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 556,2	12 256,6

VASTATTAVAA	31.12.2014	31.12.2013
Oma pääoma		
Peruspääoma	2 972,4	2 972,4
Arvonkorotusrahasto	1 811,0	1 816,7
Muut omat rahastot	474,1	525,5
Muu oma pääoma	729,0	729,0
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	2 867,2	2 748,4
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	1 633,2	159,0
	10 486,9	8 951,1
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	55,3	256,1
Vapaaehtoiset varaukset	16,0	112,2
	71,3	368,3
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	152,0	187,4
Muut pakolliset varaukset	0,0	8,4
	152,0	195,8
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	146,5	163,8
Lahjoitusrahastojen pääomat	4,3	4,2
Muut toimeksiantojen pääomat	416,6	351,5
	567,5	519,5
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,0	0,0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 454,6	1 270,2
Lainat muilta luotonantajilta	7,4	7,4
Saadut ennakot	6,9	0,0
Ostovelat	1,1	16,1
Liittymismaksut ja muut velat	0,2	0,3
	1 470,1	1 294,0
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,0	100,0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	116,6	120,9
Saadut ennakot	8,9	22,7
Ostovelat	152,6	179,0
Liittymismaksut ja muut velat	137,7	101,6
Siirtovelat	392,6	403,7
	808,5	928,0
Vieras pääoma yhteensä	2 278,6	2 222,0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 556,2	12 256,6

Tulot ja menot

Toimintamenot

Kaupungin toimintakulut liikelaitokset ja rahastot huomioiden pienenevät hieman vuonna 2014 (muutos -0,2 %). Myös toimintatulot pienenevät hieman muutoksen ollessa -0,8 prosenttia (valmistus omaan käyttöön huomioiden). Tulojen ja kulujen pienentymiseen vaikutti se, että Helsingin Energia liikelaitoksen liikevaihto pieneni edellisvuodesta 52 miljoonaa euroa ja toimintakulut 44 miljoonaa euroa.

Ilman liikelaitoksia, rahastoja ja nettobudjetoituja yksiköitä tarkasteltuna peruskaupungin vertailukelpoiset toimintamenot kasvoivat 0,9 prosenttia. Toimintamenojen kasvu nettobudjetoidut yksiköt huomioon ottaen oli 0,6 prosenttia.

Verotulot

Vuonna 2014 kunnallisveroa kertyi 2 435,1 miljoonaa euroa veroprosentin ollessa 18,5. Talousarviosta jäätettiin 10,9 miljoonaa euroa ja edellisen vuoden toteumasta 7 miljoonaa euroa eli -0,3 prosenttia. Koko maassa kunnallisverotulojen kertymän kasvu jäi matalaksi eli 1,3 prosenttiin ja se perustui pääosin monien kuntien tekemiin veroprosenttien nostoihin vuodelle 2014. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi 0,36 prosenttiyksikköä ja veroprosenttien noston laskennallinen kunnallisverotuloja lisäävä vaikutus oli noin 350 miljoonaa euroa. Helsingin kunnallisveroprosentti säilyi vuodelle 2014 ennallaan ja erityisesti siitä syystä Helsingin kunnallisverotulojen kertymä jäi edellisen vuoden tasolle. Palkkasumman kasvu toteutui vuonna 2014 matalana, ollen arviolta 0,9 prosenttia, ja tuloista sekä

veroista tehtävien vähennysten taso kasvoi. Lisäksi kuntaryhmän jako-osuus laski vuonna 2014 pääomatulojen kasvaessa ansiotuloja nopeammin vuosina 2013 ja 2014. Näiden tekijöiden seurauksena kunnallisverojen kertymä jäi vuonna 2014 ennakoitua matalammaksi.

Yhteisöveroa kertyi 309,8 miljoonaa euroa, eli 39,8 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa. Yhteisöveron tuotto kasvoi edellisestä vuodesta 15,4 prosenttia. Yhteisöveron tilitysten nousu vuodesta 2013 on seurausta osaltaan siitä, että Helsingin kuntakohtainen jako-osuus nousi vuonna 2014 verrattuna vuoteen 2013 (21,4 prosentista 23,4 prosenttiin). Nousu on seurausta siitä, että vuoden 2013 valmistuneen verotuksen mukaan Helsingin veropohjan kasvu on ollut yhteisöverojen osalta maan keskimääräistä myönteisempi.

Yleinen kiinteistöveroprosentti oli 0,8, vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,3 ja rakentamiskelpoisten mutta rakentamattomien tonttien osalta 2,3. Kiinteistöveroa kertyi 206,7 miljoonaa euroa. Tämä ylitti talousarvion 1,7 miljoonalla eurolla. Kasvua edelliseen vuoteen oli 5,8 prosenttia.

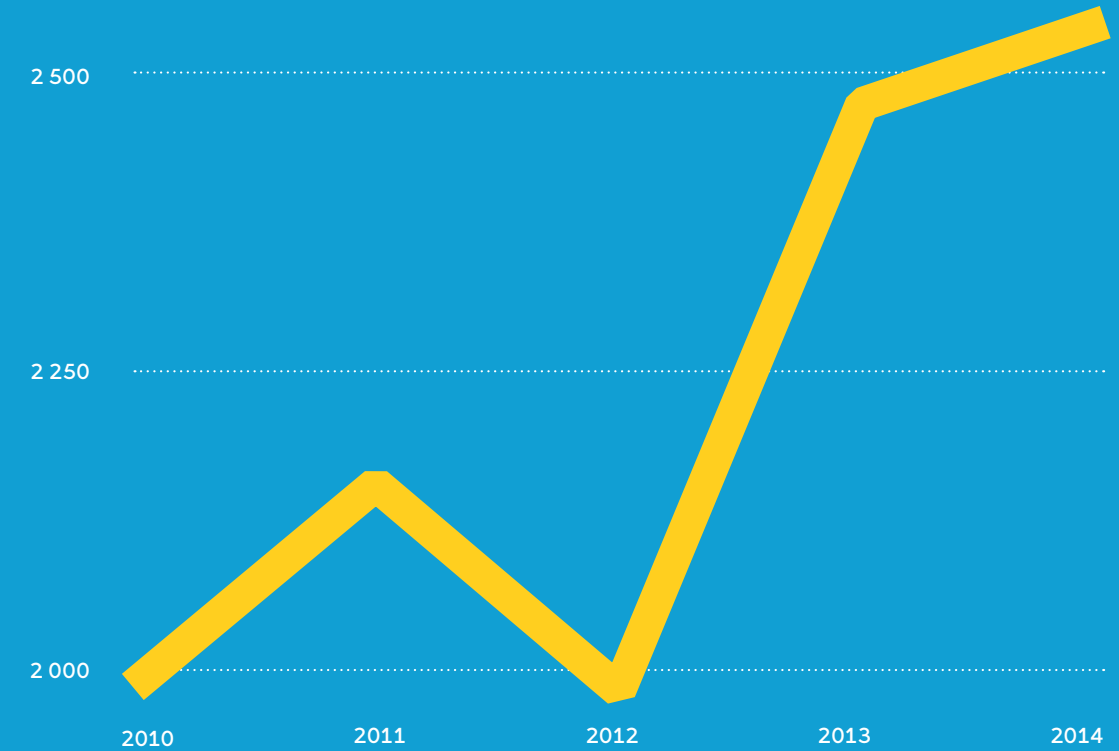
Koiraveroa perittiin 50 euroa koiralta. Koiraveroa kertyi 0,4 miljoonaa euroa eli saman verran kuin edellisnäkin vuonna.

Valtionosuudet

Peruspalvelujen valtionosuus oli 277,7 miljoonaa euroa. Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet olivat -27,1 miljoonaa euroa. Yhteensä vuotta 2014 koskevat valtionosuudet olivat siis 250,6 miljoonaa euroa. Valtionosuuksia kertyi 3,9 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa arvioitiin.

Helsingin lainakannan kehitys

euroa/asukas



Verotulot ja valtionosuudet

miljoonaa euroa

	Tilinpäätös 2012	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014	Tilinpäätös 2014
Kunnallisvero	2 306,4	2 442,1	2 446,0	2 435,1
Yhteisövero	263,4	268,5	270,0	309,8
Kiinteistövero	188,7	195,3	205,0	206,7
Koiravero	0,5	0,4	0,5	0,4
Verotulot	2 759,0	2 906,3	2 921,5	2 952,0
Valtionosuudet	296,7	275,7	254,6	250,6
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä	3 055,7	3 182,1	3 176,1	3 202,6

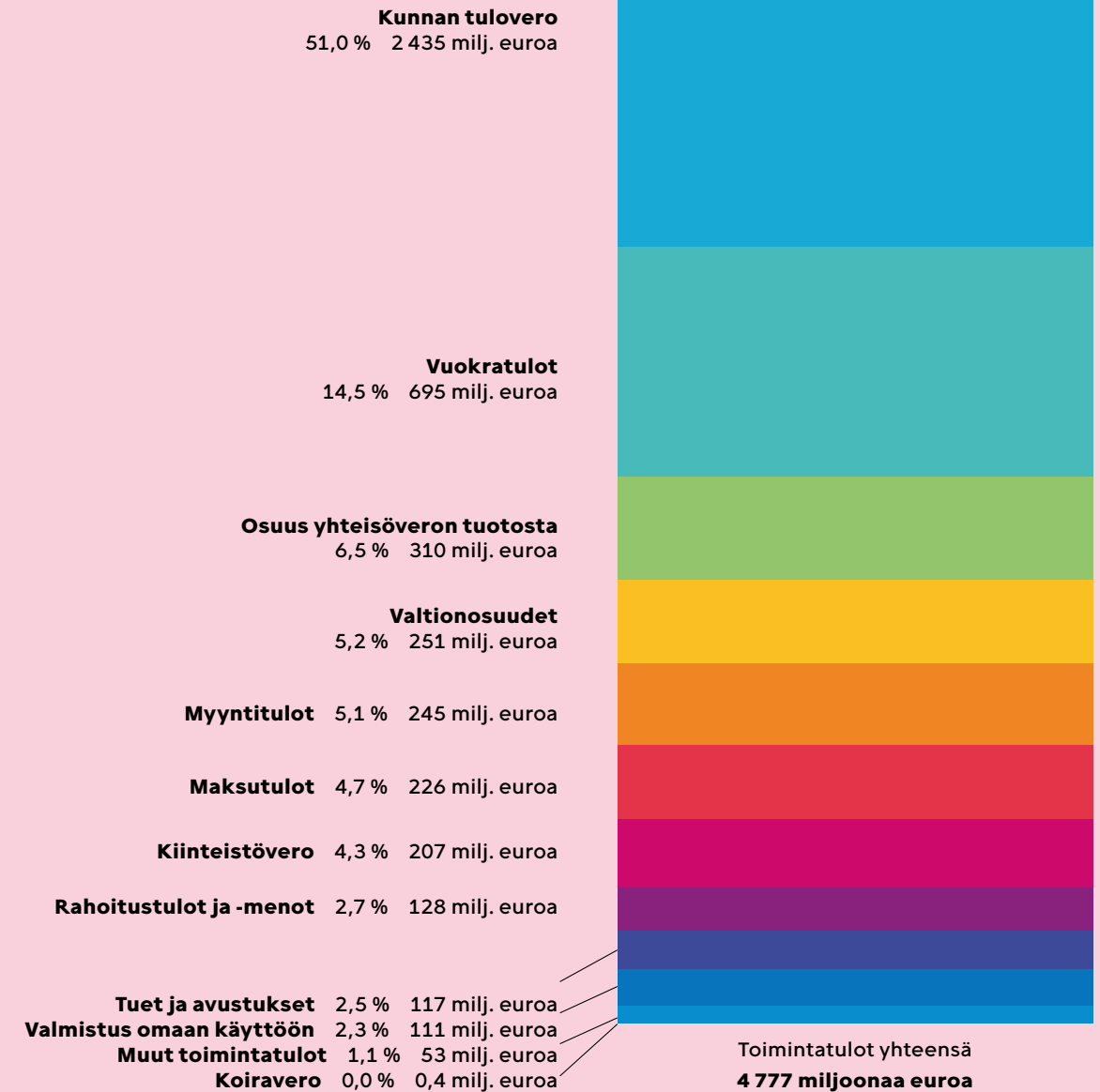
Toimintamenot

toimialoittain 2014,
miljoonaa euroa.



Toimintatulot

vero- ja valtionosuustulot,
nettomääräiset rahoitustulot
toimialoittain 2014,
miljoonaa euroa.



Investoinnit

Investointitulot olivat 130,1 miljoonaa euroa, jotka koostuivat kiinteän omaisuuden myynnistä, 105,3 miljoonaa euroa ja muista pääomituloista, 20,8 miljoonaa euroa sekä avustuksista ja valtionosuuksista, 4,0 miljoonaa euroa. Kaupungin omistamien tonttien 100 miljoonan euron myyntitavoite saavutettiin. Merkittävimmät myyntikohteet olivat Jätkäsaaren ja Kalasataman alueiden asuntotontit sekä Arabianrannan liiketontti, Ruoholahden toimistotontti ja Kaartinkaupungin hotellitontti.

Investointimenot ilman liikelaitosten investointeja tarkastellen olivat 390,9 miljoonaa euroa, joka alitti talousarvion 44,1 miljoonalla eurolla. Talousarvion lukutasoilla suurimmat investoinnit tehtiin talonrakennuksessa, 161,6 miljoonaa euroa, kadut, liikenneväylät ja radat -luvussa, 78,2 miljoonaa euroa sekä kiinteässä omaisuudessa, 73,5 miljoonaa euroa.

Merkittävä maanhankinta oli Finavian ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa tehty kauppa Malmin lentokentästä.

Eniten asuin- ja työpaikka-alueita esirakennettiin vuonna 2014 Länsisatamassa, Kalasatamassa ja Kuninkaantammen alueella. Muita merkittäviä uudisrakentamiskohteita olivat Konalan yritysalue, Etelä-Hermannin alue, Kanervatien alue Tapanilassa, Suutarilan alueet, Jakomäen keskustan alue, voimalaitoskorttelin alue Mellunkylässä, Vuosaaren pohjoisen ostoskeskuksen alue ja Pauligin alue Vuosaarissa. Kaupungin ja Liikenneviraston yhteishankkeista käynnistyi aiesopimuksen mukaisesti Kehä I:n ja Kivikontien eritasoliittymän toisen vaiheen rakentaminen.

Suurimpia vuonna 2014 valmistuneita kaupungin uudis- ja lisärakennushankkeita olivat Malmin sairaalan yhteyteen rakennettu

Itäinen yhteispäivystyssairaala, Kulosaaren korttelitalo, Viikinmäen korttelitalo sekä Östersundomissa Sakarinmäen koulun laajennus. Suurimmat valmistuneet tai käynnissä olevat peruskorjaushankkeet olivat Vesalan yläasteen koulu, Stadin ammattiopiston tilat Käpylässä,

Kaupungin omistamien tonttien 100 miljoonan euron myyntitavoite saavutettiin.

Stadin ammattiopiston lisätilat Myllypurossa Helsingin Energian entisessä keskusvarastossa sekä Vanha kauppahalli. Kaupunki myös peruskorjasi yhtiömuotoisena kohteena Stadin ammattiopistolle lisätilat Merihakaan.

Liikelaitoksista Helsingin Energia käynnisti teollisuuden päästöjen direktiivin (IE-direktiivin) sekä biopolttoaineen käytön edellyttämiä investointeja. Helsingin Sataman investoinnit kohdistuivat Länsisataman laajennusosan laitureihin ja uuden matkustajaterminalin rakentamisen edellytysten luomiseen. HKL-liikelaitoksen merkittävin investointi oli runkolinja 560:n (Jokeri 2) rakentaminen. HKL:n muita suuria investointeja olivat uudet raitiovaunut, uusien metrovaunujen ennakkomaksut, metrovarikon laajennus- ja peruskorjaustyöt sekä Myllypuron metroaseman peruskorjaus.

Kamppi-Töölönlahti-alueen katurakentamisen pääkohteet olivat Alvar Aallon katu, Töölönlahdenkatu sekä aukiot.

Uusiin puistoihin ja puistojen peruskorjauksiin varatut 4,6 miljoonan euron määrärahat käytettiin lähes kokonaan. Merkittävimmät uudisrakennuskohteet olivat Maarianmaanpuisto Viikinmäessä, Sven Grahnin puisto Malmilla ja Solvikinpuisto Vuosaarissa.

Suurimmat investointihankkeet 2014

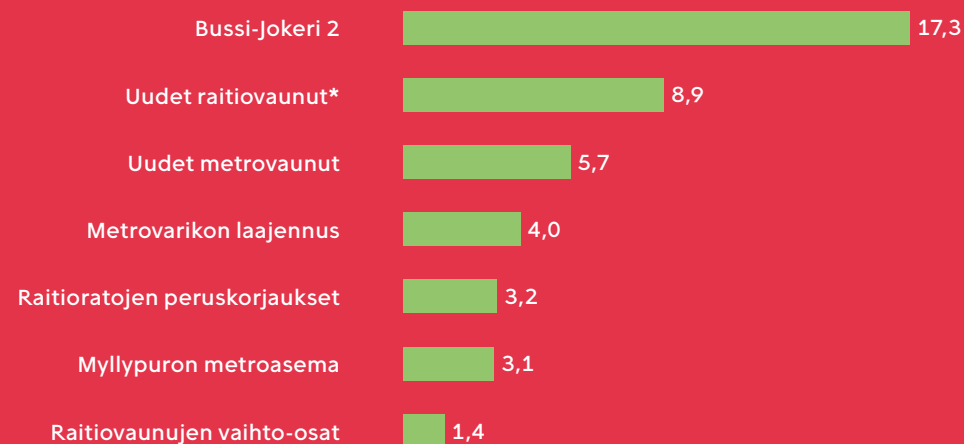
miljoonaa euroa



* Sisältää Sörnäisten liikennetunnelin.

** Sisältää Kruunusiltojen kaupungin osuuden.

HKL:n suurimmat investoinnit 2014



* Hankesuunnitelma 2010

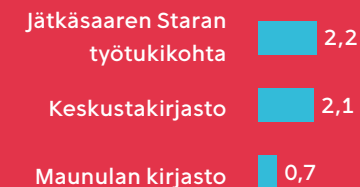
Suurimmat uudisrakennushankkeet 2014

miljoonaa euroa

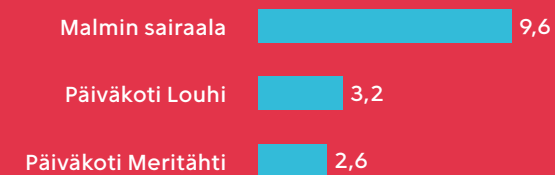
Opetustoimi



Muut hankkeet



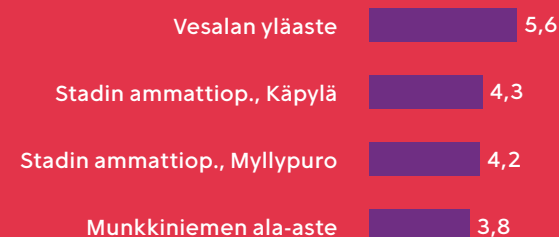
Varhaiskasvatusvirasto ja/tai sosiaali- ja terveystieteiden virasto



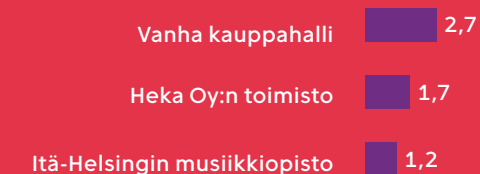
Suurimmat korjaushankkeet 2014

miljoonaa euroa

Opetustoimi



Muut hankkeet



Varhaiskasvatusvirasto ja/tai sosiaali- ja terveystieteiden virasto



Henkilöstö

Kaupungin palveluksessa oli vuoden 2014 lopussa 40 350 henkilöä, joista 33 884 oli vakinaisia ja 6 466 määräaikaisia. Henkilöstön määrä oli 211 henkilöä (0,53 %) suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Palkkatuella työllistettyjä työntekijöitä oli vuoden lopussa 1 126. Seure Henkilöstöpalvelut Oy:ltä ostettiin lyhytaikaista työvoimaa yhteensä 669 henkilötyövuoden verran (686 vuonna 2013).

Vuoden 2014 palkkasumma oli 1,424 miljardia euroa, joka on 0,66 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Vuodelle 2014 suoriteperusteisesti kirjatut palkat olivat 1,450 miljardia euroa (1,432 miljardia euroa vuonna 2013).

Kaupungin palveluksesta eläkkeelle siirtyi 833 henkilöä (855 henkilöä vuonna 2013) ja kaupungin palveluksesta erosi 1 152 henkilöä (1 245 henkilöä vuonna 2013). Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 63,6 vuotta (63,3 vuonna 2013). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 46,4. Naisten osuus henkilöstöstä oli 74,5 prosenttia.

Kaupungin henkilöstön määrä toimialoittain vuosien 2013 ja 2014 lopussa

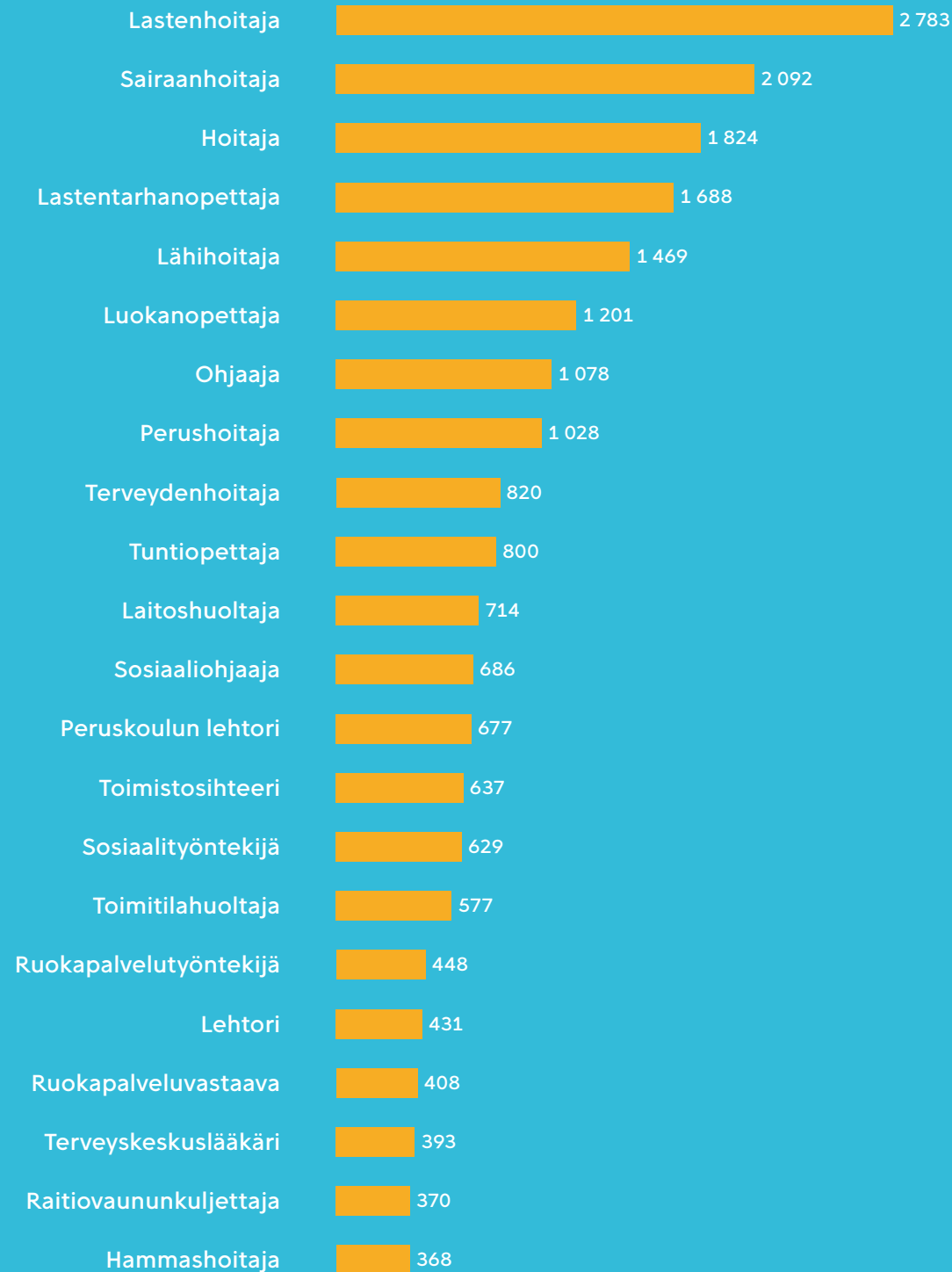
Toimialat	Vakinainen henkilöstö		Määräaikainen henkilöstö		Koko henkilöstö	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Kaupunginjohtajan toimiala	2 105	2 056	212	150	2 317	2 206
Rakennus- ja ympäristötoimi	6 344	6 406	437	427	6 781	6 833
Sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatustoimi	17 565	17 309	3 946	3 904	21 511	21 213
Sivistys- ja henkilöstötoimi	6 983	7 061	1 820	1 889	8 803	8 950
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	887	896	51	41	938	937
Yhteensä	33 884	33 728	6 466	6 411	40 350	40 139

Henkilöstön sukupuolijakauma 2014

prosenttia

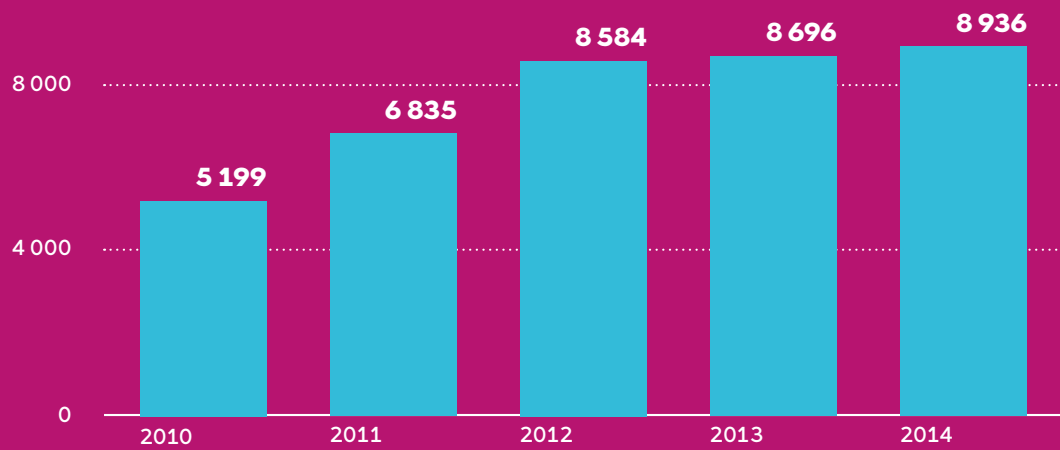


Henkilöstön yleisimmät ammattinimikkeet 2014



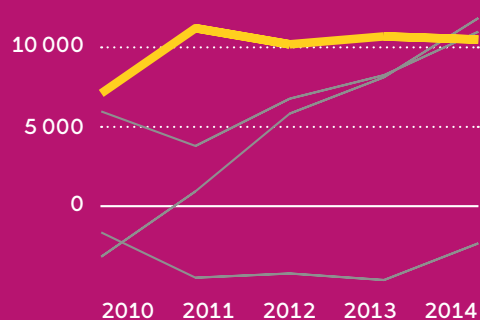
Helsingin väkiluvun muutos

2013–2013 ja ennakko 2014

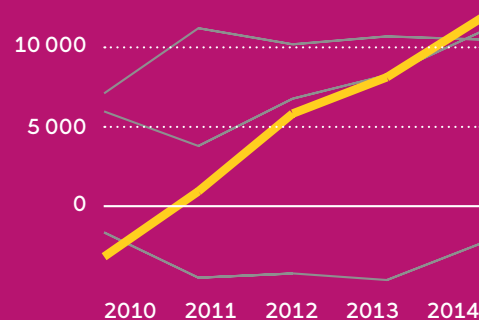


Väkiluvun muutos ikäluokittain 2010–2013 ja ennakko 2014

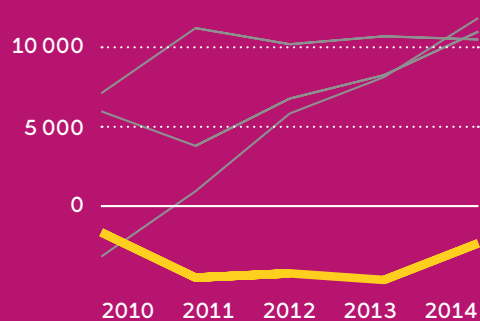
Päivähoitoikäiset, 1–6 v.



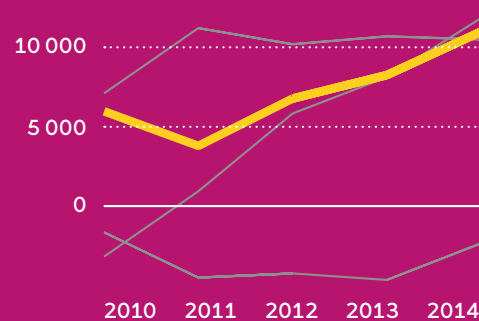
Peruskouluikäiset, 6–14 v.



Yläasteikäiset, 15–17 v.



75-vuotiaat ja sitä vanhemmat



Väestönkehitys

Vuodenvaihteessa 2014–2015 Helsingissä asui Helsingin kaupungin tietokeskuksen ennakkotiedon mukaan noin 621 600 asukasta. Helsingin väkiluku kasvoi vuoden 2014 aikana noin 8 900 asukkaalla eli enemmän kuin vuonna 2013. Ulkomaan kansalaisten määrä kasvoi 3 000 hengellä ja muiden kuin suomen- tai ruotsinkielisten määrä 5 600 hengellä. Vieraskielisen väestön määrä on nyt noin 84 000 henkilöä, 13,5 prosenttia väestöstä. Suomenkielisten määrä kasvoi noin 3 100 hengellä ja ruotsinkielisten määrä vajaalla 100:lla. Ruotsinkielisiä on lähes 36 000, vajaat kuusi prosenttia helsinkiläisistä.

Helsingin saama kokonaismuuttovoitto oli yhteensä noin 7 000 asukasta. Kotimainen muuttovoitto väheni, mutta ulkomainen muuttovoitto kasvoi edellisvuodesta.

Helsingin muuttotappio muulle seudulle oli edellisenä vuonna 2013 ennätyksellisen pieni, vain 370 henkeä, mutta ennakkotiedon mukaan tappio kasvoi hieman vuonna 2014. Muusta Suomesta saatu muuttovoitto pysyi edellisvuoden tasolla, 4 300 henkeä. Ulkomainen muuttovoitto kasvoi 500 hengellä edellisvuodesta ja oli nyt 3 250 henkilöä.

Helsingissä syntyi noin 6 900 lasta, 100 enemmän kuin edellisvuonna. Kuolleiden määrä, reilu 5 000, oli vähän suurempi kuin edellisenä vuonna. Siten luonnollinen väestönkasvu eli syntyneiden enemmitys kuolleisiin nähden oli 1 850 henkilöä.

Päivähoitoikäisten eli 1–6-vuotiaiden määrä kasvoi vuoden 2014 aikana vajaalla 1 100 lapsella, ja heidän määränsä oli vuoden lopussa noin 37 750. Peruskouluikäisten eli 6–14-vuotiaiden määrä kasvoi 1 200 hengellä, ja peruskouluikäisiä oli siten 47 400. Ala-asteikäisten määrä kasvoi 1 200 hengellä ja yläasteikäisten

määrä pysyi samana kuin edellisvuonna. Toisen asteen opiskelijoiden ikäluokan eli 15–17-vuotiaiden määrä väheni 220 nuorella.

Työikäisiä eli 19–64-vuotiaita oli 3 600 henkeä edellisvuotta enemmän. Yli 65-vuotiaiden määrä oli 102 000 eli 3 000 henkilöä edellisvuotta enemmän. Yli 75-vuotiaita oli 1 100 ja yli 85-vuotiaita 350 enemmän kuin vuoden 2013 lopussa.

Ennakkotiedon mukaan kaikkien suurpiirien väkiluku kasvoi vuoden 2014 aikana lukuun ottamatta Östersundomia. Eteläinen suurpiiri kasvoi eniten, 1 900 asukkaalla, Läntinen, Keskinen ja Itäinen 1 300 asukkaalla. Vähiten kasvoivat Pohjoinen ja Kaakkoinen, vajaalla 400 asukkaalla.

Päivähoitoikäisten määrä kasvoi eniten Läntisessä (320) ja Eteläisessä (280) suurpiirissä. Peruskouluikäisten kasvu oli suurinta Eteläisessä suurpiirissä, 300 henkilöä sekä Keskisessä ja Itäisessä (160), kun taas Östersundomissa koululaisten määrä laski hieman.

Ulkomaan kansalaisia oli vuonna 2013 noin 56 000 eli 9 prosenttia väestöstä. Suurimmat ryhmät olivat Viron kansalaiset, 12 600 henkeä, Venäjän kansalaiset (6 300) ja Somalian kansalaiset (2 900). Eniten kasvoi virolaisten määrä, 700 hengellä.

Helsingin suurimmat kieliryhmät suomen ja ruotsin lisäksi ovat venäjänkieliset, noin 16 600 henkilöä, vironkieliset, 11 700 ja somalinkieliset, 8 000 henkilöä. Vuoden 2014 aikana venäjän- ja vironkielisten määrät kasvoivat 600 hengellä ja arabian-, englannin- ja somalinkielisten määrä 450–500 hengellä. Suurista kieliryhmistä, joita puhuvia oli yli 500 Helsingissä, suhteellisesti eniten, yli 10 prosenttia, kasvoivat nepalin-, italian-, arabian ja tagalogin-kielisten (filippiiniläinen kieli) määrä.

Ympäristö- tekijät

Kaupungin oman toiminnan ympäristöasioiden hallintaa ohjaa kaupungin strategiaohjelma, ympäristöpolitiikka sekä ympäristönsuojelun osa-alueiden ohjelmat.

Helsingissä käytetyn energian ja muun kulutuksen aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt ovat noin viisi prosenttia Suomen hiilidioksidipäästöistä. Viikinmäen jätevedenpuhdistamo vastaa noin 800 000 ihmisen jätevesien puhdistuksesta.

Kaupungin ympäristökulut ovat nousseet tasaisesti ja olivat vuonna 2013 yhteensä 136 miljoonaa euroa. Merkittävimpiä ympäristökuluja aiheuttavat ympäristöperusteiset verot, yleisten alueiden puhtaanapito, kiinteistöjen jätehuolto sekä ilmastonsuojelutoimet. Ympäristöinvestointien määrä vaihtelee vuosittain. Viime vuosina investointeja on tehty noin 20–35 miljoonan euron vuositahdilla. Suurimmat investoinnit ovat perinteisesti liittyneet pilaantuneiden maiden kunnostuksiin. Ympäristötuottoja on kertynyt viime vuosina 7–10 miljoonaa euroa.

Energia ja ilmastopolitiikka

Helsingin ilmastotyötä ohjataan valtuuston asettamalla strategiaohjelmalla 2013–2016, ympäristöpolitiikalla ja Helsingin Energian kehitysohjelmalla. Lisäksi on laadittu useita sopimuksia ja julistuksia, kuten valtiovallan kanssa tehty kaupungin energiatehokkuussopimus

(Kets) ja EU:n Covenant of Mayors eli kaupunginjohtajien ilmastopöytäkirja sekä kuuden Suomen suurimman kaupungin kaupunginjohtajien ilmastoverkosto. Strategiaohjelmassa vuoden 2020 päästötavoite asetettiin 30 prosenttiin verrattuna vuoteen 1990. Kaupungin ympäristöpolitiikassa on lisäksi linjattu, että Helsinki on hiilineutraali kaupunki vuoteen 2050 mennessä.

Keväällä 2014 valmistui selvitys niistä toimenpiteistä ja kustannusvaikutuksista, joiden avulla kaupunki pääsisi vuoden 2020 ilmastotavoitteisiin. Samalla arvioitiin päästöpolut vuoteen 2050 asti. Vuoteen 2020 mennessä päästöt alenevat 24 prosenttia ilman mitään kaupungin uusia toimia. Vuoden 2050 hiilineutraalisuus toteutuu parhaiten toteuttamalla lisätoimet ja Helsingin Energian kehitysohjelma, jolloin kompensoitavaksi osuudeksi jäisi alle 10 prosenttia.

Ilmansuojelu

Ilmanlaadulle annetut EU:n raja-arvot ovat ylittyneet viime vuosina Helsingin keskustan vilkasliikenteisissä katukuiluissa. Typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy edelleen Helsingin keskustan katukuiluissa, mikä johtuu autoliikenteen päästöistä ja diesel-autojen osuuden kasvusta. Myös katupölyn vuorokausipitoisuuksille asetettu raja-arvo on vaarassa ylittyä epäsuotuisissa sääoloissa vilkkaissa katukuiluissa.

Helsingin tavoitteena on,
että vuoteen

2020

mennessä on saavutettu...

20%

osuus uusiutuvia energiamuotoja
sähkön ja lämmön tuotannossa

30%

lasku kasvihuonekaasupäästöissä
(vuoden 1990 tasoon verrattuna)

20%

parannus energiatehokkuudessa
asukasta kohden (vuoden 2005
tasoon verrattuna)

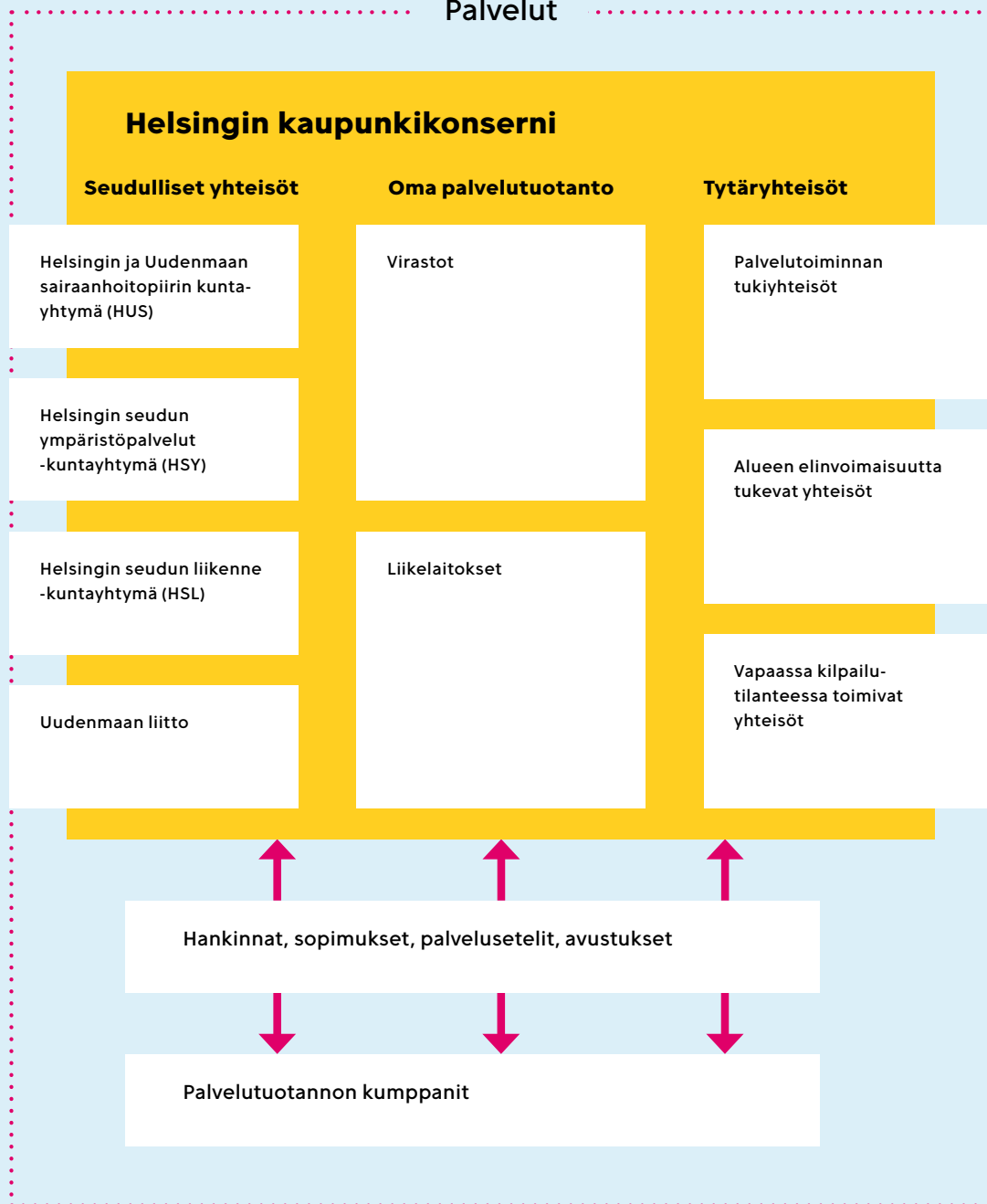
Vuoteen
2050 mennessä
Helsingin energianhankinta
on täysin hiilineutraalia.

Helsingin kaupungin palvelutuotantomalli

Asiakkaat: kaupunkilaiset, yritykset, yhteisöt ja vierailijat



Palvelut



Kuntakonsernin toiminta ja talous

Helsingin kaupungin konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kaupungin 88 tytäryhteisöä. Konsernitilinpäätökseen sisältyy yhdisteltyjen tytäryhteisöjen kautta myös 31 alikonserniyhteisöä. Tilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuusi kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä sekä kaikki 11 säätiötä, joissa kaupungilla on määräysvalta. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaupungin kaksi yhteisyhteisöä ja kaikki 57 osakkuusyhteisöä.

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kilpailuneutraliteettiin liittyvä kuntalain muutos tuli voimaan 1. 9. 2013. Muutoksen myötä kunnan on annettava kilpailutilanteessa markkinoilla harjoittamansa tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (ns. yhtiöittämisvelvollisuus).

Helsingin kaupunki toteutti vuoden 2014 lopussa kuntalain muutoksen johdosta Helsingin Energia -liikelaitoksen ja Helsingin Satama -liikelaitoksen yhtiöittämiset. Kaupunginvaltuusto päätti liikelaitosten yhtiöittämisistä 4. 6. 2014. Helen Oy ja Helsingin Satama Oy perustettiin 1. 7. 2014 ja ne aloittivat varsinaisen toimintansa 1. 1. 2015.

Vuoden 2014 lopussa yhtiöitettiin myös Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelut. Kaupunginvaltuusto päätti Palmian osittaisesta yhtiöittämisestä 8. 10. 2014. Helsingin kaupungin Palvelut Oy perustettiin 28. 10. 2014 ja se aloitti varsinaisen toimintansa 1. 1. 2015.

Kiinteistöomaisuuden hallinnoinnin selkiyttämiseksi Kiinteistö Oy Helsingin Palveluasunnot sulautui vuoden lopussa Helsingin kaupungin asunnot Oy:öön. Asunto-oy Hel-

singin Hermanninkulma puolestaan sulautui Kiinteistö Oy Auroranlinna.

Helsingin kaupunki myi vuonna 2014 kilpailuilla markkinoilla sähkön, kaukolämmön, kaukojäähdytyksen, kaasun ja veden mittausratkaisuja tuottavan sekä luontopalveluja energiayritysten ja kiinteistöasiakkaiden tarpeisiin tarjoavan Mitox Oy:n kaikki osakkeet.

Kruunuvoorenrannan uuden asuin- ja toimitalualueen rakentamiseen liittyen perustettiin kaupungin tytäryhtiö Kruunuvoorenrannan jätteen putkikeräys Oy ja osakkuusyhtiö Kruunuvoorenrannan Palvelu Oy.

Kaupunki perusti Föreningen Konstsamfundet r.f.:n kanssa Fastighets Ab Glaspalatset i Helsingfors -nimisen kiinteistöyhtiön. Yhtiön perustaminen liittyy Föreningen Konstsamfundet r.f.:n Amos Anderssonin taidemuseon Lasipalatsi-hankkeeseen.

Oy Gardenia-Helsinki Ab on jatkanut taloutensa tasapainottamiseen liittyviä toimenpiteitä. Kaupunki toteutti yhdessä yhtiön toisen osakkeenomistajan, Helsingin yliopiston, kanssa selvityksen yhtiön tilanteesta ja talouden tasapainoon liittyvien haasteiden ratkaisuvaihtoehtoista.

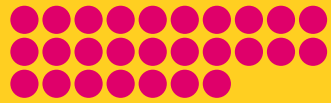
Kaupungin elinkeino-osaston kaupunkimarkkinointiin liittyvä operatiivinen toiminta ja siihen liittyvä henkilöstö siirrettiin vuoden 2014 alusta lukien kaupungin omistamalle Helsingin Markkinointi Oy:lle.

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n, joka on kaupungin tytäryhtiö, omistus pohjaa laajennettiin vuonna 2014 niin, että yhtiön uudeksi osakkeenomistajaksi tuli Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. Yhtiön muut osakkeenomistajat ovat Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit.

Helsingin kaupunkikonserni

Helsingin kaupunki

Virastot 27

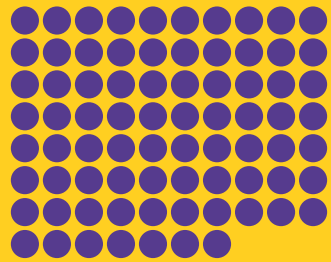


Liikelaitokset 4

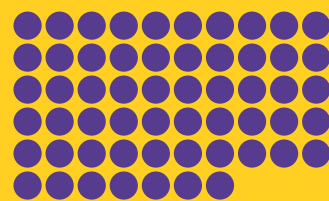


Konserniyhteisöt

Tytäryhtiöt 89



Osakkuusyhteisöt 57



Alikonserniyhteisöt 31



Säätiöt 11



Jäsenkuntayhtymät 6



Yhteisyhteisöt 2



Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot/toimintakulut

= 100 x toimintatuotot / toimintakulut - valmistus omaan käyttöön.

Omavaraisuus-%

= 100 x (oma pääoma + poistoero + vapaaehtoiset varaukset) / (taseen loppusumma - saadut ennakot).

Vuosikate / poistot, %

= 100 x vuosikate / poistot.

Rahoitusvarallisuus, euroa / asukas

= (saamiset + rahoitusarvopaperit + rahat ja pankkisaamiset - vieras pääoma + saadut ennakot) / asukasmäärä, 31.12.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= (vieras pääoma - saadut ennakot) / (toimintatuotot + verotuotot + valtionosuudet).

Lainakanta 31.12. (milj. euroa)

= vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat).

Lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset).

Investointien tulorahoitus, %

= 100 x vuosikate / investointien omahankintameno.

Lainasaamiset 31.12.

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset.

Vuoden 2014 tilinpäätöksen tunnusluvut

	Konserni		Kaupunki	
	2014	2013	2014	2013
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot toimintakuluista, %	57	56,3	38,8	39,0
Vuosikate, milj. euroa	831,7	765,3	480,7	472,7
Vuosikate, % poistoista	127,4	119,8	117,8	117,3
Vuosikate, euroa/asukas	1 338	1 249	773	772
Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja, milj. euroa	212,0	170,4
Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja, % poistoista	75,1	59,8
Vuosikate ilman liikelaitoksia ja rahastoja, euroa /asukas	341	278
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, milj. euroa	-834,1	-1 314,0	699,0	18,9
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, milj. euroa, ilman vuoden 2014 liikelaitosten yhtiöittämisten sekä vuoden 2010 HSY-kuntayhtymän perustamisen kirjanpidollisia vaikutuksia	-387,3	-687,9
Investointien tulorahoitus, %	-387,3	-687,9
Investointien tulorahoitus, %, ilman liikelaitosten yhtiöittämisen kirjanpidollisia vaikutuksia	34,9	66,3	17,7	74,5
Investointien tulorahoitus, %, ilman liikelaitoksia ja rahastoja	88,5	74,5
Investointien tulorahoitus, %, ilman liikelaitosten yhtiöittämisen kirjanpidollisia vaikutuksia	8,3	42,4
Lainanhoitokate	1,7	2,5	1,7	4,3
Kassan riittävyys, päivää	60	60	44	63
Taseen tunnusluvut				
Omavaraisuusaste, %	58,8	58,8	78	76,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	94,9	92,9	45,6	44,4
Lainakanta 31.12., milj. euroa	4 941	4 787	1 579	1 499
Lainat, euroa/asukas	7 949	7 815	2 540	2 446
Lainasaamiset 31.12., milj. euroa	472	478	2 087	1 524
Konsernin lainasaamiset 31.12., euroa/asukas	760	781
Asukasmäärä 31.12.	621 600	612 600	621 600	612 600

Konsernituloslaskelma

miljoonaa euroa

	01.01.-31.12.2014	01.01.-31.12.2013
Toimintatuotot	3 073,0	3 028,5
Toimintakulut	-5 392,0	-5 378,4
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/ tappiosta (-)	16,3	7,5
Toimintakate	-2 302,7	-2 342,4
Verotulot	2 952,0	2 906,3
Valtionosuudet	250,6	275,7
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17,6	19,3
Muut rahoitustuotot	14,6	11,8
Korkokulut	-95,3	-101,7
Muut rahoituskulut	-5,0	-3,9
	-68,2	-74,4
Vuosikate	831,7	765,3
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-651,3	-638,6
Tilikauden yli- ja alipariarvot	1,1	2,0
Arvonalentumiset	-1,7	0
	-651,9	-636,6
Satunnaiset erät	115,7	77,4
Tilikauden tulos	295,5	206,1
Tilinpäätössiirrot	135,3	-12,6
Vähemmistöosuudet	2,1	1,1
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	432,9	194,6
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	57,0	56,3
Vuosikate/Poistot, %	127,4	119,8
Vuosikate, euroa/asukas	1 338	1 249
Asukasmäärä	621 600	612 600

Konsernirahoituslaskelma

miljoonaa euroa

	01.01.-31.12.2014	01.01.-31.12.2013
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	831,7	765,3
Satunnaiset erät	115,7	77,4
Tulorahoituksen korjauserät	-161,6	-92,4
	785,8	750,3
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 386,8	-1 170,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5,9	15,8
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 643,0	166,7
	-737,9	-987,5
Toiminnan ja investointien rahavirta	47,9	-237,1
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-4,6	-11,5
Antolainasaamisten vähennykset	7,8	54,4
	3,2	42,8
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	590,7	848,9
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-447,7	-248,3
Lyhytaikaisten lainojen muutos	10,9	10,2
	153,9	610,8
Oman pääoman muutokset	9,6	5,3
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1,9	-147,6
Vaihto-omaisuuden muutos	6,0	-2,8
Saamisten muutos	-17,3	5,2
Korottomien velkojen muutos	39,8	-43,1
	26,7	-188,3
Rahoituksen rahavirta	193,5	470,6
Rahavarojen muutos	241,4	233,5
Rahavarat 31.12.	1 372,1	1 130,7
Rahavarat 1.1.	1 130,7	897,3
	241,4	233,5
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, tuhatta euroa	-834 127	-1 314 995
Investointien tulorahoitus, %	34,9	66,3
Lainanhoitokate	1,7	2,5
Kassan riittävyys (pv)	60	60

Konsernitase

miljoonaa euroa

VASTAAVAA	31.12.2014	31.12.2013
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	56,5	55,6
Muut pitkävaikutteiset menot	258,9	284,2
Ennakkomaksut	4,8	3,7
	320,2	343,5
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 172,3	3 115,6
Rakennukset	5 328,6	5 213,1
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 280,0	2 874,2
Koneet ja kalusto	1 251,9	636,5
Muut aineelliset hyödykkeet	19,3	19,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	615,6	588,9
	12 667,8	12 447,7
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	225,0	226,5
Muut osakkeet ja osuudet	413,1	404,2
Muut lainasaamiset	472,0	478,3
Muut saamiset	7,6	8,2
	1 117,7	1 117,2
Toimeksiantojen varat	440,9	391,1
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	102,1	108,1
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	86,6	34,9
Lyhytaikaiset saamiset	379,1	413,5
	465,7	448,4
Rahoitusarvopaperit	703,9	362,6
Rahat ja pankkisaamiset	668,2	768,2
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 486,4	15 986,7

VASTATTAVAA	31.12.2014	31.12.2013
Oma pääoma		
Peruspääoma	2 972,4	2 972,4
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	5,8	5,8
Arvonkorotusrahassto	1 815,9	1 821,6
Muut omat rahastot	746,4	758,8
Muu oma pääoma	734,1	734,1
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	2 346,6	2 191,1
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	432,9	194,6
	9 054,1	8 678,4
Vähemmistöosuudet	63,8	62,1
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	483,3	479,7
Vapaaehtoiset varaukset	100,3	182,2
	583,6	662,0
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	153,7	189,2
Muut pakolliset varaukset	34,2	39,8
	187,9	229,0
Toimeksiantojen pääomat	570,1	522,2
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	4 594,7	4 365,6
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	91,8	86,1
	4 686,4	4 451,6
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	346,6	421,8
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	993,9	959,7
	1 340,5	1 381,5
Vieras pääoma yhteensä	6 026,9	5 833,1
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 486,4	15 986,7

Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	58,8	58,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	94,9	92,9
Kertynyt ylijäämä 31.12., tuhatta euroa	2 779 468	2 385 629
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	4 471	3 894
Konsernin lainakanta 31.12., tuhatta euroa	4 941 245	4 787 332
Konsernin lainakanta, euroa/asukas	7 949	7 815
Konsernin lainasaamiset 31.12., tuhatta euroa	472 305	478 325
Konsernin lainasaamiset, euroa/asukas	760	781

Helsingin kaupungin tilinpäätöksen 2014 tiivistelmä

Julkaisija

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia

Ulkoasu

Kokoro & Moi

Valokuvat

Helsingin kaupungin aineistopankki

sivu 5: Maija Astikainen

sivu 8: Seppo Laakso

sivu 10: Lauri Rotko

sivu 24: Timo Wright

Taitto ja toteutus

Tuomas Kärkkäinen/

kaupunginkanslian viestintä

Paino

Uudenmaan kirjapaino

Julkaisunumerot

Helsingin kaupungin tilinpäätös 2014: tiivistelmä

Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisuja 2015:4

ISSN-L 2242-4504

ISSN 2242-4504

(painettu julkaisu)

ISSN 2323-8135

(verkkojulkaisu)

ISBN 978-952-272-853-1

(painettu julkaisu)

ISBN 978-952-272-854-8

(verkkojulkaisu)



Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
00170 Helsinki
Postiosoite
PL 20
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihde 09 310 1641
kaupunginkanslia@hel.fi
www.hel.fi/kaupunginkanslia